

Handläggare
Maria Eriksson
Telefon: 08-50824268

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2025-04-24

Skrivelse; Barn som försvinner efter sommarlovet

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag av Skärholmens stadsdelsnämnd att besvara en skrivelse författad av Moderaterna. Frågorna i skrivelsen avser: hur många barn och ungdomar som har återvänt till sin förskola/skola efter sommarlovet 2024 och jullovet 2024/2025, om förvaltningen har kännedom om unga vuxna som förts bort mot sin vilja samt hur förvaltningens handlingsplan för att barn och unga samt unga vuxna inte förs bort mot sin vilja ser ut.

Förvaltningens arbete i denna fråga tar avstamp i *"Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck ..."*. Stadsdelsförvaltningen arbetar även tillsammans med skolan inom ramen för olika samverkansformer, exempelvis SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) och skolsocionomer. Mottagningsgruppen på barn- och ungdomsenheten har även ett uppdrag att samarbeta med skolorna och är tillgängliga för rådgivning inför en eventuell orosanmälan om skolan har oro för att en elev kan komma att föras ur landet under kommande lov.

Eftersom att skolan inte är organiserad under Skärholmens stadsdelsförvaltning så är det inte säkert att förvaltningen får kännedom om de elever som inte återvänder till skolan efter skollov. Först om en orosanmälan görs till socialtjänsten får förvaltningen kännedom om detta. Efter sommarlov och jullov 2024/2025 uppskattar barn- och ungdomsenheten att en handfull orosanmälningar inkommit som rör barn som inte återvänt till skolan efter terminsstart.

Förskolan är en frivillig skolform där barn kan vara lediga under en längre tid. Vårdnadshavare behöver inte ansöka om ledighet eller ange skäl för ledighet. Under år 2024 var det totalt åtta barn som, på grund av frånvaro, sades upp från sin förskoleplats. Förskolan kan dock inte dra slutsatsen att dessa åtta barn förts utanför landets gränser då de lika gärna kan ha flyttat till en annan kommun. Förvaltningen har ingen kännedom om unga vuxna som har förts ur landet mot sin vilja.

Bakgrund

Den 23 januari 2025 fattade Skärholmens stadsdelsnämnd beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att besvara en skrivelse innehållande frågor om hur förvaltningen arbetar med personer under 25 år som inte återvänt till förskola och skola efter lov eller förts bort mot sin vilja.

Ärendet

Moderaterna har författat en skrivelse där de lyfter att det finns barn och unga som inte återvänder till skolan efter sina lov. De belyser vikten av att arbetet med att återfinna dessa barn sker skyndsamt. Utifrån detta så efterlyser Moderaterna ett centraliserat system i vilket både förskolor och skolor rapporterar frånvaro direkt för att kunna agera snabbare om barn och elever inte återvänder till sina förskola/skola efter ett lov.

I skrivelsen ställs också nedanstående frågor:

1. Finns det elever som inte har återkommit till skolan efter sommarlovet 2024 i Skärholmen? Om ja, hur många?
2. Finns det elever som inte har återkommit till skolan efter jullovet 2024/25 i Skärholmen? Om ja, hur många?
3. Finns det barn som inte har återkommit till förskolan efter sommarlovet 2024 i Skärholmen? Om ja, hur många?
4. Finns det barn som inte har återkommit till förskolan efter jullovet 2024/25 i Skärholmen? Om ja, hur många?
5. Finns det andra barn/ungdomar/unga vuxna (upp till 25 år) som misstänks ha förts bort mot deras vilja under 2024 i Skärholmen?
6. Hur ser stadsdelsförvaltningens handlingsplan ut för att säkerställa att barn/ungdomar/unga vuxna (upp till 25 år) inte förs bort mot deras vilja?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ och familj inklusive fritid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens arbete med nämnda fråga utgår från *"Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck ..."*. Stadsdelsförvaltningen och skolan arbetar gemensamt inom ramen för de samverkansformer, exempelvis SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) och skolsocionomer.

Mottagningsgruppen på barn- och ungdomsenheten har även ett uppbyggt samarbete med skolorna och är tillgängliga för rådgivning inför en eventuell orosanmälan om skolan har oro för att en elev kan komma att föras ur landet under kommande lov.

Stockholm stads resurs när det gäller hedersfrågor Origo anordnade en kampanj under 2024 mellan 26 april och den 10 maj för att belysa risken med att barn förs utomlands efter lov. Kampanjen riktades till ungdomar mellan 13 år och 26 år. Origo planerar att göra en liknande informationssatsning nu under våren 2025. Medarbetare på stadsdelsförvaltningen har även deltagit i de utbildningar gällande hedersproblematik som Origo anordnar. För förvaltningen kännedom om enskilda barn och ungdomar som är aktuella inom socialtjänsten och riskerar att föras utanför landet kan beslut om utreseförbud fattas.

Skolan är organiserad under utbildningsförvaltningen och inte under Skärholmens stadsdelsförvaltning, detta medför att det är svårt att svara på frågorna om hur många elever som inte har återvänt till sina skolor efter sommarlov och jullov. Förvaltningen får endast kännedom om detta om skolorna gör orosanmälningar när elever saknas i skolan när terminen startar. Barn- och ungdomsenheten uppskattar att det efter sommarlov 2024 och jullov 2024/2025 har inkommit en handfull orosanmälningar där oron rört barn som inte återvänt till sin skola.

Förskolan är en frivillig skolform där barn kan vara lediga under en längre tid. Vårdnadshavare behöver inte ansöka om ledighet eller ange skäl för ledighet. Däremot har förskolan fört in en ny rutin för när barn, utan anmäld frånvaro, uteblir från förskolan. Om barnet varit frånvarande i sammanlagt en vecka utan att förskolan fått kontakt med vårdnadshavare eller annan uppgiven kontaktperson ska rektor ta kontakt med socialtjänst för konsultation och eventuell orosanmälan enligt 14 kap. 1§ Socialtjänstlagen. Under år 2024 var det totalt åtta barn som, på grund av frånvaro, sades upp från sin förskoleplats. Förskola och köhandläggare har i dessa fall försökt nå vårdnadshavare men utan resultat. Förskolan kan inte dra slutsatsen att dessa åtta barn förts utanför landets gränser då de lika gärna kan ha flyttat till en annan kommun. Det kan också handla om ärenden där sekretess inte kan brytas mellan socialtjänst och förskola.

Förvaltningen har ingen kännedom om unga vuxna som misstänks ha förts bort.

Barnkonsekvensanalys

Svaret på skrivelsen bedöms vara i linje med barnets bästa.

Jämställdhetsanalys

Svaret på skrivelsen bedöms vara könsneutralt.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse; Barn som försvinner efter sommarlovet.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2025-03-26
Anna Hamlin, Avdelningschef	2025-03-26